

С. І. Білокінь

Левитський Леонід Макарович

ЛЕВИТСЬКИЙ Леонід Макарович (08(20). 03. 1892, м. Богуслав, нині Київ. обл. – після 1960, за деякими даними – 1973) – лікар-терапевт, освітній діяч. Доктор медичних наук (1954). Навч. у Богуслав. і Київ. духов. училищах, Київ. духов. академії, закін. Варшав. університет (1914). У 1915 здобув ступ. канд. природн. н. Викладав у Нікопол. (нині Дніпроп. обл.) і 1-му Київ. комерц. училищах; від 1918 – приват-доцент Укр. університету (Київ). 1920 вступив до КП(б)У. Відтоді – зав. Київ. губерн. відділу нар. освіти; 1921–27 – ректор і політ. комісар Київ. мед. інституту; від 1927 – співроб. низки комісій, заст. кер. т. зв. парт. частини Президії ВУАН; водночас від 1921 – представник Наркомату освіти УСРР при ВУАН; від 1922 – голова Київ. бюро Наук. комітету «Укрголовпрофосвіти» (ініціював створення у Києві низки н.-д. каф. як парт. альтернативи ВУАН). Вважався фактич. Президентом ВУАН, після смерті [Д. Заболотного](#) відіграв ключову роль у призначенні на його посаду [О. Богомольця](#). Від 1930 – заступник директора Інституту експерим. біології і патології Наркомату охорони здоров'я УСРР (Київ). 1933 виключений із партії як «класовий ворог, буржуазний націоналіст, дворушник (затаював у минулому своє соцпоходження – син попа), що, пролізши до партії на керівну роботу для зриву соцбудівництва, добирав на керівну радянську роботу класово-ворожі націоналістичні елементи». 1934 висланий на 3 р. до Казахстану. Від 1936 жив і працював у м. Саратов (РФ); від 1941 – старший науковий співробітник клініки лікув. харчування Інституту харчування АМН СРСР (Москва). Досліджував проблеми лікув. харчування при ожирінні. 1957 реабіліт. і поновлений у партії. Від поч. 1960-х рр. – на пенсії.

Основні праці

Терапия легочных кровотечений // Укр. мед. вісті. 1928. № 3–4; Polycythaemia rubra s. vera (morbus Vaquez-a) // 36. пам'яті академік Т. Яновського. К., 1930; Ожирение. (Патогенез, клиника, лечение). Москва, 1957; 1964 (співавт.).

Державний архів

ЦДАВО України. Ф. 263, оп. 1, спр. 40 541.

Рекомендована література

1. Дудник А. М. Перетворимо Всеукраїнську Академію наук на справжній центр більшовицької науки // Пролетар. правда. 1933, 3 серп.;
2. Москаленко В. Ф., Ляхоцький В. П. Таврований епохою // Наук. вісн. Нац. мед. університету. 2006. № 1;
3. Білокінь С. Масовий терор як засіб державного управління. Т. 2. Дрогобич, 2013.

Бібліографічний опис:

Левитський Леонід Макарович / С. І. Білокінь // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53710>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).